

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

SiV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönne 2.3.2016, HE 12/2016 vp/Asiantuntijapyyntö

HE 12/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lain 8 ja 9 §:n sekä ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan sivistysvaliokunta on pyytänyt 2.3.2016 Suomen Kuntaliiton asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle, jossa ehdotetaan muutettavaksi opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lain 8 ja 9 §:ä sekä ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 1 §:ä.

Ylioppilastutkintoa ja ylioppilastutkintorekisteriä koskevien ehdotusten tavoitteena on varmistaa, että siirtyminen sähköiseen ylioppilastutkintoon on lainsäädännön kannalta ongelmaton. Tarkoituksena on ajantasaistaa säännöksiä vastaamaan voimassa olevaa käytäntöä ja sähköisen ylioppilastutkinnon aiheuttamia muutoksia sekä selkiyttää tulkinnallisia lainkohtia.

Ylioppilastutkintoon kuuluvien kokeiden ehdotetaan olevan kirjallisia tai sähköisiä. Ylioppilastutkintoon kuuluvien kokeiden koesuoritukset ja niihin kuuluvat arvostelumerkinnot ehdotetaan säädettäväksi ylioppilastutkintorekisteriin talletettaviksi. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain soveltuminen ylioppilastutkintorekisterin sisältämiin tietoihin ehdotetaan varmistettavan nimenomaisella säännöksellä. Ylioppilastutkintoa koskeviin säädöksiin tehtäisiin lisäksi muita teknisiä muutoksia.

Esityksen valmistelun yhteydessä esitys on ollut lausuntokierroksella osana laajempaa opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lain muuttamista koskevaa esitysluonnosta. Tähän esitykseen sisältyviä ehdotuksia kannatettiin lausunnoissa. Myös Kuntaliitto antoi lausuntonsa.

Kuntaliitto katsoo, että hallituksen esityksessä ehdotetut lakimuutokset ovat kannatettavia.

Kuntaliitto toteaa, että on hyvä, että nyt annetussa esityksessä on poistettu aiemmin valmisteltuun esitysluonnokseen opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lakiin 8 §:n ehdotettu muutetun 2 momentin 4) kohta.

Siinä esitettiin, että ylioppilastutkintorekisteriin tallennettaisiin jatkossa ylioppilastutkinnon suorittamiseen liittyvien tietojen lisäksi tieto lukion oppimäärän tai vastaavien opintojen sekä ylioppilastutkintoa tasoltaan vastaavien tutkintojen suorittamisesta. Kyseinen muutosehdotus perustui lukiokoulutuksen rahoituslainsäädännön muuttamiseen siten, että ylioppilastutkintorekisterissä olevia tietoja olisi voitu käyttää myös lukiolaissa tarkoitettun koulutuksen suoritusperusteisen rahoituksen määrittämiseksi.

Kuntaliitto ei kannata sitä, että lukiokoulutuksen rahoituslainsäädäntöä muutettaisiin siten, että lukiorahoitus perustuu suoritteisiin. Lukiokoulutus on erittäin tuloksellista koko maassa ja lisäksi edullisinta koulutusta. Yksikköhinnat ovat erittäin alhaisia ja silti jokaisesta lukiosta on mahdollisuus hakeutua jatko-

opintoihin, niin korkeakouluihin kuin toisen asteen yo-pohjaisiin ammatillisiin peruskoulutuksiin. Saavutettavuus ja läpäisyaste on hyvä ja keskeyttäminen erittäin vähäistä. Lukiokoulutuksen rahoituksen ennakoitavuus on tärkeää ja edellytyksenä on rahoituksen perusrahoituksen riittävyys toimintalainsäädännön mukaisten tehtävien toteuttamiseen. Perusrahoituksen tulee olla mahdollisen rahoitusuudistuksen jälkeenkin vähintään 90 prosenttia. Kunnat ovat pääasiallinen lukiokoulutuksen järjestäjä ja rahoittaja. Kunnat rahoittavat yli 70 % lukio-koulutuksesta. Kuntaliitto pitää ehdottoman tärkeänä, että Kuntaliitto kuntien edustajana on mukana mahdollisen lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmäuudistuksen valmistelutyössä.

Hallituksen esityksellä ei sen yleisperusteluissa arvioida olevan vaikutuksia kuntien talouteen tai hallintoon.

Kuntaliitto korostaa, että ylioppilaskirjoitusten sähköistäminen asteittain sekä lukiokoulutuksen digitalisaatio aiheuttaa ja on jo aiheuttanut lukiokoulutukseen erityisiä kustannuspaineita. Lukiokoulutuksen järjestäjien on valmistauduttava näihin uudistuksiin investoimalla sähköisiin oppimisympäristöihin sekä yo-kirjoitusten koejärjestelyjen mahdollistamiseen. Digitaalisiin oppimisympäristöihin siirtyminen, uudistuvat tuntijako ja opetussuunnitelmat vaativat laajaa panostusta myös opetushenkilöstön täydennyskoulutukseen laitehankintojen ja tilojen lisäksi. Hallituksen kärkihankkeisiin ei valitettavasti kuulu lukiokoulutuksen "digiloikan" eikä pedagogiikan uudistamisen kehittämisen tukeminen.

SUOMEN KUNTALIITTO

Lieselotte Eskelinen
Erityisasiantuntija